

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΕΠΑΛ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΥΣΙΔΗ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Το κινητό και η νίκη του φόβου

Έχει περάσει τουλάχιστον ένα τέταρτο του αιώνα αφότου το κινητό τηλέφωνο μπήκε στη ζωή μας, για να την αλλάξει ριζικά. Ακόμα και πριν αναβαθμιστεί σε «έξυπνο», το κρατούσαμε μεν στο χέρι μας, ήμασταν όμως του χεριού του. Και παντόφλα που ήταν, στα τέλη της δεύτερης χιλιετίας μ.Χ., ήταν ήδη status symbol. Ένα πειστήριο ότι τυγχάνεις στέλεχος' ότι ο χρόνος σου και χρήμα είναι και χρήμα μπορεί να γεννήσει, άρα πρέπει να έχεις τη δυνατότητα επαφής ανά πάσα στιγμή με τα «κέντρα» της εξουσίας, της οικονομίας, της δημοσιογραφίας.

Θυμάμαι είχα ανέβει στο Άγιον Όρος την εποχή εκείνη για τρεις-τέσσερις μέρες, καθ' οδόν προς την αγαπημένη Σαμοθράκη, για οικογενειακές διακοπές στο θαυμάσιο ελεύθερο κάμπινγκ. Κινητό δεν είχα. Δεν ένιωθα την ανάγκη του. Την έβρισκα εν μέρει πλαστή. Στον Άθω, όμως, είχε ήδη διεισδύσει το νέο σύνεργο. Απόρησα και ρώτησα έναν άγιο γέροντα, μικρότερό μου, φανατικό των βιβλίων. Φρόντισαν οι ενδιαφερόμενοι, μου είπε, κι έστησαν γρήγορα γρήγορα κεραίες. Κατά το πρόπον, δίπλα σε κάθε κεραία χτίσαμε ένα εκκλησάκι της Παναγίας. Της Παναγίας της Παναφονήτριας, όπως την αποκαλούμε μεταξύ μας, προς τιμήν της δωρήτριας εταιρείας.

Για ένα κράμα αιτιών, πραγματικών και κατά φαντασίαν, το κινητό δεν άργησε να γίνει κοινό κτήμα. Προφανώς, ουδείς είχε λόγο να νοσταλγεί τον «ωραίο παλιό καιρό» που, αν βρισκόσουν σε νησί, στηνόσουν επί μισάωρο στην ουρά, στο μοναδικό περίπτερο που διέθετε τηλέφωνο για το κοινό, για να πεις μια καλημέρα στους δικούς σου. Και ουδείς θαμπώνεται πια, ουδείς φθονεί τον κινητούχο. Υπάρχει όμως ένα προβληματάκι: το κινητό έγινε τόσο smart που καταφέρνει και μας αποβλακώνει, ρουφώντας μας στον εικονικό κόσμο του ακόμα κι όταν είμαστε με παρέα. Δεν είναι πια ένα απλό μέσο επικοινωνίας. Είναι φορητό κομπιούτερ, που μας έπεισε ότι μόνο μέσα του είμαστε αυτάρκεις και αυτόνομοι.

Και καλά να απορροφά τους ενήλικους το «εξυπνόφωνο». Αυτοί υποτίθεται ότι το ελέγχουν – τέτοια αυτοπαρηγορητικά δεν λέμε; Τι γίνεται όμως με την πιτσιρικαρία, που για να μη νιώσει μειονεκτικά, την εφοδιάζουμε με κινητό πολύ πριν κλείσει τα δέκα; Βλέπεις παιδιά –όχι όλα, πάντως αρκετά– σε κάθε λογής κοινωνική εκδήλωση, και στις παραλίες επίσης, και στις κερκίδες, να χτίζουν ένα αόρατο τειχαλάκι γύρω τους και να απομονώνονται. Μετατρέποντας το μέσο επικοινωνίας σε αντικοινωνικό μέσο. Σκύβουν στο κινητό «για να παίξουν», αντί να παίζουν με τα συνομήλικά τους, να κολυμπούν ή να βλέπουν το μπάσκετ που παίζεται μπροστά στα αδιάφορα μάτια τους. Το καθένα τους είναι δοσμένο στο δικό του παιχνίδι. Αφιερώνεται στη δική του ιερή και απαραβίαστη μοναξιά. «Καλύτερα έτσι, δεν θα μαλώσουν μεταξύ τους» σκέφτονται ορισμένοι γονείς. Μα αν δεν ψευτομαλώσουν, πώς θα κοινωνικοποιηθούν;

Παντελής Μπουκάλας, Η Καθημερινή <https://www.kathimerini.gr/opinion/562295587/to-kinito-kai-i-niki-toy-fovoy/>

1^η Δραστηριότητα

A1. Σύμφωνα με τις δύο τελευταίες παραγράφους του αποσπάσματος, πώς επηρεάζει η χρήση του κινητού τηλεφώνου τους ενήλικες και πως τα παιδιά; (60-70 λέξεις).

Μονάδες 15

2^η Δραστηριότητα

A2. Στη δεύτερη παράγραφο του αποσπάσματος («Θυμάμαι...εταιρείας.») ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί ως τρόπο πειθούς την επίκληση στο συναίσθημα. Να εντοπίσετε και να καταγράψετε δύο διαφορετικά μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτό.

Μονάδες 4

A3. Να αιτιολογήσετε τη χρήση της άνω και κάτω τελείας και των εισαγωγικών σε κάθε ένα από τα παρακάτω σημεία του κειμένου :

- i. Υπάρχει όμως ένα προβληματάκι: το κινητό έγινε τόσο smart που καταφέρνει και μας αποβλακώνει
- ii. «εξυπνόφωνο»

Μονάδες 8

A4. Να αιτιολογήσετε τη λειτουργία του ερωτήματος στην τελευταία περίοδο λόγου της τελευταίας παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 3

3^η Δραστηριότητα

A5. Η χρήση των smartphones, αλλά και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι εξαιρετικά δημοφιλής ανάμεσα στους νέους της σημερινής εποχής. Ωστόσο, πολλοί άνθρωποι, όπως και ο αρθρογράφος του κειμένου που διαβάσατε, εκφράζουν τις ανησυχίες τους για την αρνητική τους επίδραση στη σύγχρονη πραγματικότητα. Σε ένα άρθρο που θα δημοσιευτεί στο διαδικτυακό περιοδικό του σχολείου σας να αναφερθείτε τόσο στη θετική, όσο και στην αρνητική επίδρασή τους στη ζωή των νέων, αναδεικνύοντας και τις δύο πλευρές του θέματος. (200-250 λέξεις)

Μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Μέρες μέρες να χτυπήσει το τηλέφωνο
μήνες, χρόνια;
Δεν ηχείς.
Εκλήθη ο έμπιστός μου ωριλά
Μου έκανε ακουόγραμμα
Μια χαρά μου λέει ακούς
Τι σ' έπιασε;

Εκλήθη εν συνεχεία ξανά ο τεχνικός.
Δε χτυπάει, του είπα.

Σε ξεβίδωσε, σ' έκανε φύλλο και φτερό
καλώδια μπαταρίες
λάδωμα στη φωνή σου

εντάξει η συσκευή

η ζημιά είναι από μέσα
σ' το είπα και την άλλη φορά
θριαμβολόγησε ο ηλεκτρολόγος
έχει βλάβη η επαφή
πρέπει να σκάψω

– άσ' το
αφού είναι η επαφή
θα σκάψω εγώ
ξέρω να την θάψω
δεν είναι τίποτα, ξέρω.

Κική Δημουλά / Εν συνεχεία, Μεταφερθήκαμε Παραπλεύρως

1^η Δραστηριότητα

B1. Ποιο πρόβλημα πιστεύει ότι αντιμετωπίζει το ποιητικό υποκείμενο στην αρχή του ποιήματος; Πώς προσπαθεί να το λύσει;

Μονάδες 15

2^η Δραστηριότητα

B2. Σε ποιο είδος ποίησης ανήκει το παραπάνω ποίημα; Να καταγράψετε τρία (3) διαφορετικά στοιχεία του ποιήματος που επιβεβαιώνουν την επιλογή σας.

Μονάδες 6

B3. Να ερμηνεύσετε τη λειτουργία του β' ενικού προσώπου στο ποίημα.

Μονάδες 9

3^η Δραστηριότητα

B4. Σε ποιο συμπέρασμα καταλήγει το ποιητικό υποκείμενο στην τελευταία στροφή του ποιήματος και πως επιλέγει να το διαχειριστεί; Κατά τη γνώμη σας, πως επιδρά η τεχνολογία της επικοινωνίας (τηλέφωνο, διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης) στις σύγχρονες διαπροσωπικές σχέσεις; (100-150 λέξεις)

Μονάδες 20

Ευχόμαστε επιτυχία!!!